

РОЗПОВСЮДЖЕННЯ ТА ОСОБЛИВОСТІ КЛІНІЧНОГО ПЕРЕБІГУ ЕНДОМЕТРИТІВ У САМИЦЬ КОТА ЗВИЧАЙНОГО

Яхонтова Маргарита Сергіївна,

магістр,

Корейба Людмила Володимирівна, к.вет.н., доцент, ДДАЕУ.

До захворювань самиць, що супроводжуються ураженням матки і часто зустрічаються та є причиною неплідності, належать затримання навколоплодових оболонок, ендометрит і субінволюція матки. Це одне з важких захворювань м'ясоїдів на долю якого припадає більше 87% з усіх акушерських захворювань [1, 3-5].

За даними обліку і статистичної звітності, проведеної в період з 2020 по 2021 р.р., до клініки ветеринарної медицини міста Дніпро на лікування поступило 45 кішок з заразними та незаразними хворобами. На долю акушерських та гінекологічних захворювань припадало 26,6%, у тому числі на хронічний ендометрит у 7 (15,5%) тварин, на гострий ендометрит – 5 (11,1%) (рисунок).

Ендометрит не має вираженої сезонності, в більшості випадків виникає у самок, яких навмисно не осіменяють, з порушеним статевим циклом, після патологічних родів. Виникнення і перебіг ендометриту часто поєднується з мастопатією, тобто у тварин майже завжди проявляється симптомокомплекс "ендометрит-мастопатія", важко піддається лікуванню і в переважній більшості ускладнюється піометрою [5].

Гострий ендометрит частіше є бактеріальною інфекцією матки, що розвивається в найближчому післяпологовому періоді, а іноді і після аборту. Найчастіше це пов'язано із затримкою плода або плаценти [4].

Післяродове запалення матки може набути хронічного перебігу і обумовлювати неплідність у самок, якщо оваріогістеректомія неможлива, а медикаментозна терапія була неефективною.

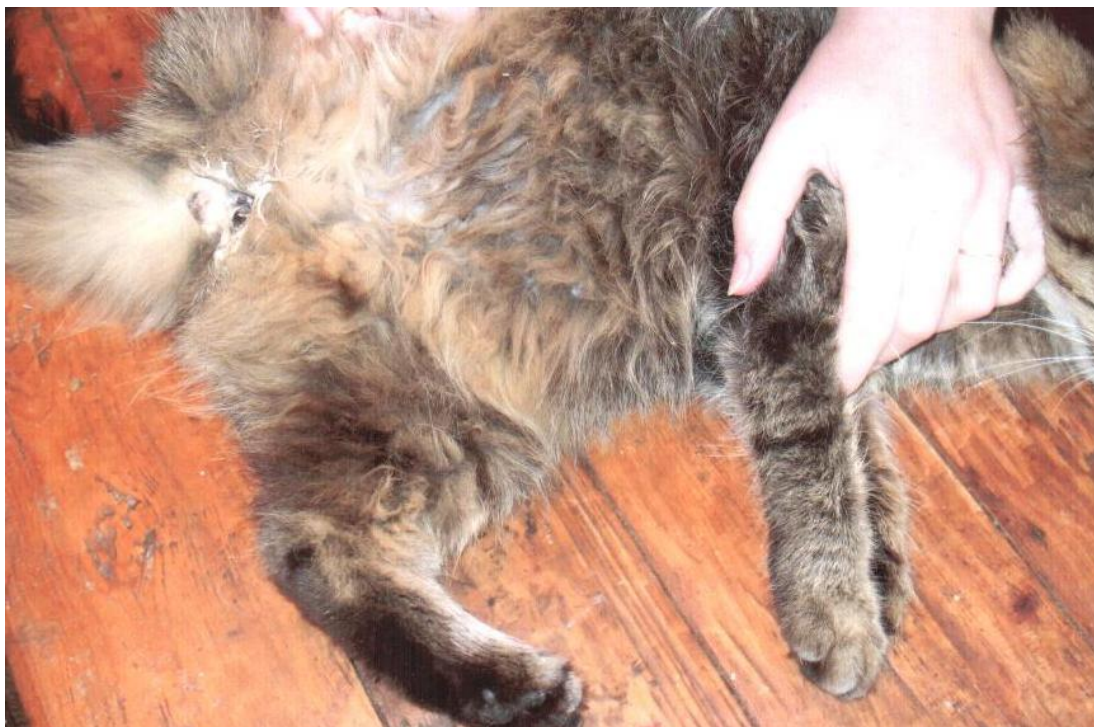
Найчастіше запалення матки проявлялось у кішок звичайної домашньої, британської, сіамської, персидської, ангорської, шиншилової порід.

Гострий перебіг ендометриту, перш за все, має відбиток на загальному стані тварини. Кішки ставали млявими, втрачали апетит та відмовлялися від їжі. Температура тіла була підвищеною на 0,5–1 °С. Біль у животі змушував їх нязкати, нахилитися, приймати сидячу позу, як при сечовипусканні. Тварини відмовлялися від кошенят і не годували їх.

При пальпації матки через черевні стінки відчувається напруження живота та збільшення матки.

У випадках, коли шийка матки відкрита, запалення проявлялося рясними виділеннями. Про це свідчили невеликі калюжі, які залишала після себе тварина, та мокра шерсть в ділянках промежини й біля ануса (фото 1). Характер виділень вказував на виразність запалення:

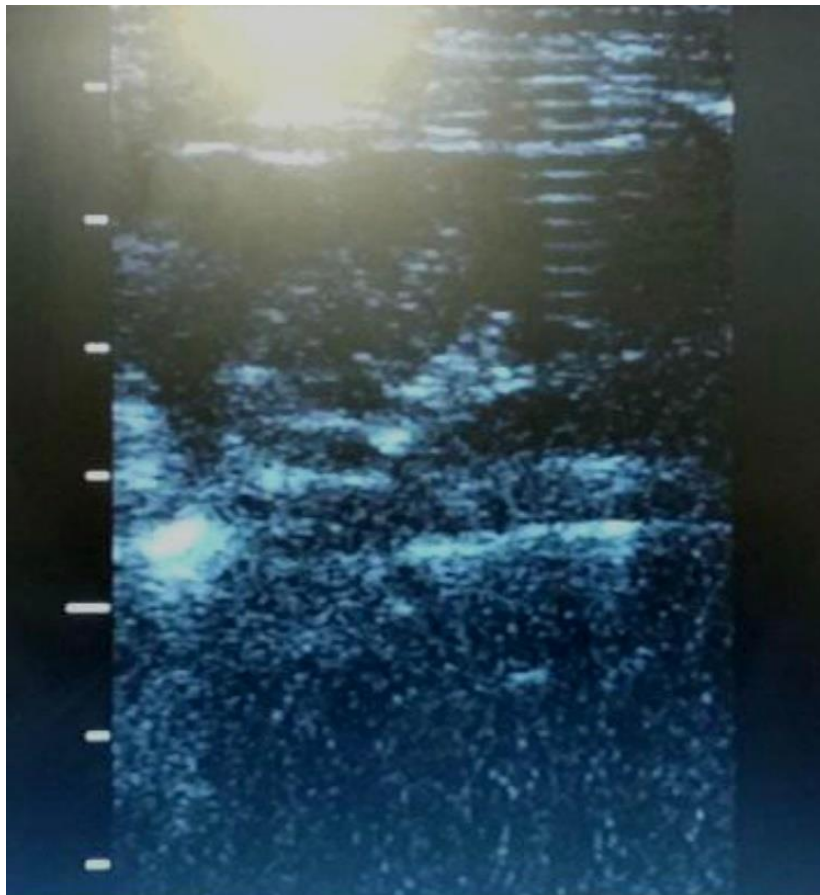
Відкрита форма ендометриту супроводжується виділеннями з петлі різного характеру із домішкою крові, слизу та гною.

Фото 1. Катарально-гнійні виділення із статевої щілини за гострого ендометриту

Фото 2. Виділення гнійного ексудату із петлі у кішки за хронічного ендометриту

Фото 3. Сонографічна картина за гострого ендометриту

За закритої форми ендометриту виділення відсутні, оскільки закритий цервікальний канал, і весь вміст накопичується в порожнині матки (фото 4), що призводить до збільшення її розмірів.

Ознаки гострої та хронічної форм ендометриту не відрізняються. Хоча за хронічного перебігу маткових гнійних виділень було значно менше.

Найбільш інформативним методом діагностики ендометритів у кішок є ультразвукове дослідження матки (фото 3 і 4).

Гострий ендометрит у кішок проявлявся на 2–5 добу після пологів і супроводжувався невеликим ознобом та зменшенням секреції молока.

Ознаки хронічного ендометриту з'являлися через 2–6 тижнів після тічки і характеризувалися патологічними виділеннями із статевої щілини.

Запалення слизової оболонки матки у кішок розвивалося внаслідок патогенної дії мікробів, які проникали у статеві шляхи при затримці посліду, важких пологах і атонії матки.

Фото 4. Сонографічна картина хронічного гнійного запалення матки

Запальні процеси у матці характеризуються потовщенням її стінки та збільшенням діаметру тіла й рогів. При цьому порожнина матки дещо розширена або зовсім не візуалізується. Роги матки, розміщені краніально по відношенню до біфуркації і можуть залишатися непоміченими.

Список літератури

1. Гончаров В.П. Справочник по акушерству и гинекологии животных. – М.: Колос, 1991. – 285 с.
2. Железнов Б.И. Хронический неспецифический эндометрит в клинко-морфологическом аспекте // Труды VII Всесоюзн. съезда патанатомов. – Ташкент, 17-20 июня 1971 г. – Ташкент: Медицина, 1983. – С. 148-149.

3. Карпов В.А. Акушерство и гинекология домашних животных. – М.: Росагропромиздат, 1999. – 288 с.

4. Марчук М.М., Ващук О.М., Корейба Л.В. Поширення та особливості клінічного прояву хламідіозу у собак / Сборник статей научно-інформаційного центру «Знання» по матеріалам XI міжнародної заочної науково-практичної конференції «Развитие науки в XXI веке» 3 часть, г. Харьков: Сборник со статьями (уровень стандарта, академічний рівень), – Д: науково-інформаційний центр «Знання», 2016.; С. 97 – 102.

5. Фізіологія та патологія розмноження дрібних тварин : навч. посіб. / [М. І. Харенко, С. П. Хомин, В. П. Кошовий та ін.]. – Суми : ВАТ «Сумська обласна друкарня», вид-во «Козацький вал», 2005. – 554 с.